

1903-04-10

AFSENDER

Jens Ferdinand Willumsen

MODTAGER

Oscar Matthiesen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

Paris (Frankrig)

Omtalte personer:

Marie Allis

H.C. Andersen

Louise Cohen

Alice (Faber) Bloch

Lorenz Frølich

Camilla Matthiesen

Edith Willumsen

Hans Willumsen

Arkivplacering:

J.F. Willumsens Museum

Arkivkasse: A/II/4 - M

DOKUMENTINDHOLD

Matthiesens relief er blevet nedhugget, og Willumsen understreger, at kunstnervejen er den mest møjsommelige. Willumsens slår dog fast, at Matthiesen har freskokunsten i sin magt, og at han må holde modet oppe. Willumsen mangler understøttelse fra sin far, og han har bedt Alice Bloch om at tale ham til fornuft. Hvis dette ikke lykkes, kan Lorenz Frølich forsøge i stedet for, hvilket Matthiesen har foreslået. Willumsen læser H.C. Andersens selvbiografi i disse dage, og han trækker en parallel mellem sin egen og Andersens situation.

TRANSSKRIFTION

59 Avenue de Saxe. Paris. 10 April 1903.

Kære Matthies!

Jeg tør nok sige; at i vor Ti[d]¹ er Kunstnervejen den Møjsom[me]ligste², den pinligste og snevres[te]³ af alle Veje. Vi vandrer fuldstændig i Skygge og paa begge Sider af den snævre Vej er der Tornekraat der stadig skraber og giver os Saar. Nu troede jeg at Du var kommet ud paa et Sted hvor Solen skinnede og der var vid Horisont til alle Sider, og saa er det slet ikke Tilfældet. Det maa være

pinligt ærgerligt at se sit Ar[b]ejde⁴ blive hugget ned for sine Øjne og saa at blive overlegent [d]umt⁵ kritiseret af en koket fransk Dame. Des mere jeg lærer Franske at kende, des mere kommer jeg til at hade dem. De er næsten altid overlegne og det er det samme som at være dumme. Men Du kan vel intet andet gøre, end finde Dig i det og bide Tænderne sammen. Naar blot vi kan holde Modet oppe, og paa trods al Modstand udvikle sig videre i den Retning man nu engang

er kommen til Overbevisningen om er den Rigtige (saa er det ogsaa den Rigtige). Og der er intet andet Maal end at blive saa god en Kunstner som mulig, stille og altid arbejde derpaa, saa bliver man det nok engang og saa skal nok alle Mennesker indfinde sig, vi behøver ikke at rende rundt og anbefale os og spille Tid derpaa, de kommer nok; de er mere end forlegne nok for at opdage Kunstnere. Du som har den smukke Frescokunst i Din Magt, klem Du bare paa.

Du har ogsaa en praktisk og god Fremgangsmaade naar Du skal udtrykke Dine Ideer. Der er intet andet for Dig at gøre end at faa saa gode og store Ideer som muligt og saa at kunne tegne og forme dem saa rent og tydeligt som muligt. Tag saa meget som Du kan fra den evig unge Natur, at benytte gamle Billeder er godt; men at forbedre dem efter Naturen Livet, saa de ikke er til at kende igjen; det er meget bedre.

Du skal have Tak fordi Du vil sende gamle Frølich op til min Fader. Det er

sikkert godt og det vil vi benytte i yderste Nød. Endnu spiller vi ikke
Hjærter

Es ud. Om forøvrigt gamle Frølich har synderlig Sympati for mine
Produkter, tvivler jeg om. Jeg tror nok at han har nogen. Men til Tider har
jeg ogsaa lagt Mærke til det modsatte. Til den Kone, der tilsk[r]ev mig det
infame Brev, har jeg skrevet og afventer nu Virkningen. Jeg er destoværre
bange for at Sympatien er for varm mellem hende og min Fader, til at jeg
kan være glad derfor; men noget Bevis derfor har jeg ikke. Imidlertid det
Brev jeg skrev, haaber jeg havde den rette Karakter. Det var holdt
i en varm rolig Tone, og gik ud paa at forklare hende at der i lang Tid havde
været det bedste Forhold mellem min Fader og mig og at min Hustru og
jeg havde inviteret ham herved nu i Foraaret og hvis hun virkelig vil gøre
en god Gærning da overtaler hun ham saaledes at han kommer. Det er
Ediths Mening at denne Kone ønsker at sætte Kampen paa Spidsen
mellem min Fader og mig, saaledes at et af hendes Børn, min Fader
holder særlig meget af, skal blive indsat som betydelig Arving.

Konen er Jøde. Og Jøderne har jeg en meget daarlig Tro til naar Penge er
med i Legen. Derimod har jeg bedt Fru Faber, som min Fader kender at
gaa op til ham og snakke om at hans skal tage herved.

Vi faar nu se om det hjælper. Hjælper det ikke og Vrøvleriet fortsætter, saa
spiller vi Hjærter Es ud. Jeg tror nu ikke det vil være noget rart Hværv for
gamle Frølich at komme op i den fattige Bule i Fiolstræde.

Jeg læser højt i disse Aftner for Edith i H.C. Andersens Selvbibliografi.

Det er gaaet ham ligesaa slemt som os andre. Gud hvor han hylder, og
Gud hvor de Danske plager ham med smaalig Kritik. De Danske er saa
udannede uoplyste at de kun kan kritisere, de har langt igjen inden de naar
over paa den Positive Side: at modtage. Men Andersen var dog meget
bedre stillet end vi andre han havde hele Udlandet til at blive beundret i.
Og hvad har vi? Og hans Forældre gjorde ingen Kvalm. Og han havde
Tidens bedste Aander som sine Venner. Hvor er nu Tidens bedste
Aander? Det er mærkeligt deri at læse; at Øelenschägers⁶ Børn i Skolen
blev pinte og haanede af de andre Drengene, for de havde "en saadan
Fader".

Naa nu til Slut mange Hilsner fra os begge

Hils Din Kone, kommer hun til Paris, søger jeg hende op.

Godt Mod og klem paa

I Haabet er gode Aander skjult.

Din J.F. Willumsen

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

¹ En del af ordet mangler, da der er revet et stykke af papiret.

² En del af ordet mangler, da der er revet et stykke af papiret.

³ En del af ordet mangler, da der er revet et stykke af papiret.

⁴ En del af ordet mangler, da der er revet et stykke af papiret.

⁵ En del af ordet mangler, da der er revet et stykke af papiret.

⁶ Willumsen har sandsynligvis fejlskrevet Oehlenschläger.
Han refererer dermed til digteren Adam Oehlenschläger.

59 Avenue de Saxe. Paris. 10 April 17.

Kære Matthes! 1903

Jeg tør nok sige: at i vor Tid
er Kunstnervejen den nøjsom-
ligste, den pinligste og snevreste
af alle Veje. Vi vandrer
fuldstændig i Skygge og paa begge
sider af den snævre Vej er der
Tornekrat der stadig strækker og
og giver os Saar. Nu troede
jeg at Du var kommet ud ^{paa} et
Sted hvor Solen skinnede og
der var vid Horisont til alle
sider, og saa er det slet ikke
Tilfældet. Det maa være

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

pinligt ærgerligt at se sit Ar-
bejde blive kugget ned for sine
Ejere og saa at blive overlegent
dumt kritiseret af ^{en} Koket fra nok
Dame. Det mere jeg lærer Franke
at kende, des mere kommer jeg
til at hade dem. De er næsten
altid overlegne og det er det samme
som at være dumme. Men Du
kan vel intet ^{andet} gøre, ^{end} finde Dig i
det og bide Tænderne sammen.
Naar blot vi kan holde Modet
oppe ~~paa sig selv~~, og trods al
Modstand udvikle sig videre i
den Retning man nu engang
er kommen til Overbevisning om
er den Rigtige (saa er det ogsaa
den Rigtige). Og der er intet
andet Maal end at blive saa
god en Kunstner som mulig,
stille og altid arbejde derpaa,
saa bliver man det nok engang
og saa skal nok alle Mennesker
sker ~~nok~~ indfinde sig, vi be-
kræver ikke at rende rundt og
arbejde sig og spilde Tid derpaa,
de kommer nok, de er mere end
forlegne nok for at opdage Kunstnere,
Du som har den smukke Freskokunst
i Din Magt, klem Du bare paa.

Du har ogsaa en praktisk og god
Fremgangsmåde naar Du skal ud-
trykke Dine Ideer. Der er intet an-
det for Dig at gøre end at få saa
gode og store Ideer som muligt og saa
at kunne tegne og forme dem saa rent
og tydeligt som muligt. Tag saa meget
som Du ~~kun~~ kan fra den evig unge Natur,
at benytte gamle Billeder er godt; men
at forbedre dem efter Naturen selv, saa
de ikke er til at kende igjen; det er
meget bedre.

Du skal have Tak fordi Du vil
sende gamle Frølich op til min
Fader. Det er sikkert godt og
det vil vi benytte i ~~sind~~ sidste yderste
Nød. Endnu spiller vi ikke Hjerten

Es ud. Om forøvrigt gamle Trøsteh
har synderlig Sympati for mine
Produkter, tvivler jeg om. Jeg tror
nok at han har nogen. Men til
Tider har jeg ogsaa Lagt Mærke til
det modsatte. Til den Kone,
der tilskrev mig det infame Brev,
har jeg skrevet og afventer nu
Virksomheden. Jeg er desto værre bang
for at Sympatien er for varm mellem
hende og min Fader, til at jeg kan
være glad derfor; men noget Brev
derfor har jeg ikke. Imidlertid
det Brev jeg skrev, haaber jeg havde
den rette Karakter. Det var holdt

A II. 4-M - BREV 10. APRIL 1903

i en varm rolig Tone, og gik ud paa at forklare hende at der i lang Tid havde været det bedste Forhold mellem min Fader og mig og at min Hustru og jeg havde inviteret ham herved nu i Foraaret og hvis hun virkelig vil gøre en god Gjerning da overtaler hun ham saaledes at han kommer. Det er Ediths Mening at denne Koner ønsker at sætte Rampen paa spidsen mellem min Fader og mig, saaledes at et af hendes Børn, min Fader holder særlig meget af, skal blive indset som betydelig Arving.

Konen er Jøde. Og Jøderne har jeg en meget daarlig Tro til naar penge er med i Lejen. Derimod har jeg bedt Fru Faber, som min Fader kender at gaa op til ham og snakke om at han skal tage kærned. Vi faar nu se om det hjælper. Hjælper det ikke og Urværket fortsættes, saa spilles vi Hjerten Es ud. Jeg tror nu ikke det vil være noget vanskeligt for gamle Tricket at komme op i den fattige Bule i Friholtsstræde.

Jeg læser højt i disse Aftener for Edith i H.C. Andersens Selvbibliografi.

Det er gaaet ham ligesaa slemt som os
andre. Gud hoor han hyls, og Gud
hoor de Danoke plager ham med smæ-
lig Kritik. De Danoke er saa udannede
ueplygte at de kun kan kritisere, de
har langt igjen inden de naar over
paa den Positive Side: at modtage. Men
Andersen var dog meget bedre stillet end
vi, andre han havde hele Udlandet til
at beundret i. Og hvad har vi?

Og hans Forældre gjorde ingen Kvalm.
Og han havde Tidens bedste Aander som sine
Venner. Hvor er nu Tidens bedste Aander?

Det er mærkeligt deri at læse; at Plenschägers Børn
i Skolen blev $\frac{1}{2}$ pinte og haaned af de andre Dreng,
for de havde "en saadan Fader."

Naar nu til Slut mange Hilsner fra os bygge
Hils Din Kone, kommer hun til Paris, søger
jeg hende op. Godt Mod og Klem paa
I Haabet er gode Aander stjult.
Din J. F. Willumsen